

אדם מול הנפש לפרשת ויקרא הרב יצחק דור – ראש הישיבה

"ונפש כי תקריב קרבן מנחה לה' סולת יהיה קרבנו, ויצק עליה שמן ונתן עליה לבונה".

חז"ל במדרש תנחומא (ויקרא ה') דייקו שרק בקרבן שהוא מנחת עני נאמר **נפש**, ובכל הקרבנות לא נאמר ש"הנפש" מקריבה, אלא בקרבן הדל של העני שהוא עשרון סולת, כי בקרבן הפשוט הזה הקב"ה אומר: "מעלה אני עליו כאילו הקריב **נפשו**".

אומנם בפרק ד' כתוב: "**ונפש** כי תחטא בשגגה", אבל שם "**הנפש**" לא מקריבה אשם, אלא "**הנפש**" היא החוטאת, וכפרתה הוא הקרבן.

ההשוואה של חז"ל היא לפסוק הראשון בפרשתנו בו נאמר "**אדם** כי יקריב מכם קרבן לה'". גם השימוש במילה "**אדם**" בתורת הקרבנות לעומת המילה "**איש**" נדרשה ע"י חז"ל. המילה "**אדם**" התייחדה כאן לעם ישראל, "**אתם קרויים אדם**", עם אשר קבל את הברית בהר סיני והפך לעם הנבחר, "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש". כלומר אין מדובר בבניו של "אדם הראשון", האנושות כולה אלא דוקא ב"**אדם**" הנבחר, מי שהוא בן לעם ישראל.

כלומר שני קצוות יש כאן, קצה אחד הוא "**האדם**", והקצה השני היא "**הנפש**". האדם בעל המעלה והנפש הכואבת והשבורה.

אבל, סתירה אין כאן אלא השלמה. על משה רבינו נאמר: "והאיש משה עניו מאוד מכל **האדם** אשר על פני האדמה". בפתיחת פרשת הקרבנות נאמר: "**ויקרא אל משה** וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמור... **אדם** כי יקריב מכם". משה רבינו העניו מכל אדם, לא קרב אל אוהל מועד עד שקרא לו הקב"ה, "ומכולם לא קרא הדיבור אלא אל משה, לכן נאמר ויקרא אל משה" (ויקרא רבה). כלומר, התנאי לקבלת דבר ה', ולקבלת פרשת הקרבנות היא הענווה המוחלטת, ההתבטלות בפני הקב"ה, והפיכת "**האדם**" עם כל כוחותיו ל"**נפש**". תפקידם של הקרבנות כשם הוא להתקרב לקב"ה ולבוא אל הקרבן ברוח של ענווה. כל אדם מעם ישראל במצב של טהרה רשאי להקריב קרבנות, כפי רצונו ויכולתו. כלומר עבודת ה' איננה מוגבלת לקבוצת איכות מסוימת אלא מטרתה לקרב את "**הנפש**" אל הקב"ה.

זהו היסוד הנפשי אותו רוצה הקב"ה בעבודת הקרבנות, כפי שכבר עמדו עליו הנביאים לדורותיהם בתנ"ך.

את הקרבנות החליפה עבודת ה' בתפילה. גם היא נזקקת ל"נפש כי תקריב", לענווה ולביטול הנפשי הנדרש לאדם העומד לפני הקב"ה.

גם בימים אלה של מלחמה, ובעיקר בימים גדולים אלה בהיסטוריה היהודית, אנו יכולים לעמוד בגאווה גדולה מול המתרחש מול עינינו, לעם ישראל כולו הקרוי אדם מצד אחד, ומצד שני לעמוד בענווה גדולה אל מול הניסים והנפלאות, הישועות והמלחמות, שעושה עימנו הקב"ה ולהתפלל לישועת ה' על חיילי צה"ל, מדינת ישראל כולה ועלינו מתוך: "נפש כי תקריב".

שבת שלום ומבורך!